

Declaratia drepturilor omului si cetateanului

Preambul

Reprezentanții poporului francez, constituiți în Adunarea Națională, considerând că ignorarea, uitarea sau disprețuirea drepturilor omului sunt singurele cauze ale nefericirilor populare și ale corupției guvernelor, au decis să expună, într-o declarație solemnă, drepturile naturale, inalienabile și sacre ale omului, astfel încât această declarație, prezentă permanent la toți membrii corpului social, să le amintească fără încetare drepturile și îndatoririle lor; astfel încât actele puterii legislative și cele ale puterii executive, putând fi oricând comparate cu scopul oricărei instituții politice, să fie prin urmare mai respectate; astfel încât cererile cetățenilor, fondate de acum înainte pe principii simple și incontestabile, să se fondeze pe respectarea Constituției și a fericirii tuturor. În consecință, Adunarea Națională recunoaște și declară, în prezența și sub auspiciile Ființei Supreme, drepturile următoare ale omului și cetățeanului.

Articolul I

Oamenii se nasc și rămân liberi și egali în drepturi. Deosebiri sociale nu pot fi întemeiate decât pe utilitate publică.

Articolul II

Scopul fiecărei asociații politice este conservarea drepturilor naturale și inalienabile ale omului. Aceste drepturi sunt libertatea, proprietatea, dreptul la siguranță și la rezistență la opresiune.

Articolul III

Principiul oricărei suveranități rezidă în principal în națiune; nici o entitate, nici un individ nu pot exercita o autoritate care nu emană în mod explicit de la ea.

Articolul IV

Libertatea este de a face tot ceea ce nu face rău altora: astfel, dreptul fiecărui om nu are limite, cu excepția acelor care asigură celorlalți membri ai societății exercitarea aceluiași drepturi. Aceste limite pot fi determinate numai prin lege.

Articolul V

Legea poate interzice numai acțiunile dăunătoare pentru societate. Orice lucru care nu este interzis prin lege nu poate fi împiedicat, și nimeni nu poate fi obligat să facă ceva ce nu este prevăzut.

Articolul VI

Legea este o expresie a voinței generale. Toți cetățenii au dreptul de a participa personal sau prin reprezentanții lor la formarea sa. Aceasta trebuie să fie aceeași pentru toată lumea, indiferent dacă protejează sau pedepsește. Toți cetățenii, fiind egali în ochii legii, sunt la fel de eligibili pentru toate demnitățile, locurile și angajările publice, în funcție de capacitatea lor și fără a face altă distincție decât cea privitoare la virtuțile și talentele lor.

Articolul VII

Nici un om nu poate fi acuzat, arestat, nici deținut decât în cazurile stabilite prin lege și după formele prescrise de aceasta. Cei care solicită, dau, execută sau fac să se execute ordine arbitrare trebuie pedepsiți; dar orice cetățean somat sau arestat în virtutea legii trebuie să se supună imediat; dacă opune rezistență, el se face vinovat.

Articolul VIII

Legea nu trebuie să stabilească decât pedepse strict și evident necesare și nimeni nu poate fi pedepsit decât în virtutea unei legi stabilite și promulgate anterior delictului și aplicată legal.

Articolul IX

Orice om este presupus nevinovat, până în momentul în care a fost declarat vinovat; dacă se consideră necesar să fie arestat, orice act de constrângere, în afara celor necesare pentru reținerea lui, trebuie să fie aspru pedepsit de lege.

Articolul X

Nimeni nu poate fi tras la răspundere pentru opiniile sale, fie ele chiar religioase, dacă manifestarea lor nu tulbură ordinea publică stabilită prin lege.

Articolul XI

Comunicarea liberă a gândurilor și opiniilor este unul din drepturile cele mai de preț ale omului; orice cetățean poate deci să vorbească, să scrie și să tipărească liber, în afara cazurilor prevăzute prin lege, în care va trebui să răspundă de folosirea abuzivă a acestei libertăți.

Articolul XII

Garantarea drepturilor omului și ale cetățeanului necesită o forță publică: această forță este instituită în avantajul tuturor și nu în folosul personal al acelora cărora le este încredințată.

Articolul XIII

Pentru întreținerea forței publice și pentru cheltuielile administrative, o contribuție comună este indispensabilă. Aceasta trebuie să fie distribuită egal între toți cetățenii. Cetățenii au dreptul să constate ei înșiși sau prin reprezentanții lor necesitatea contribuției publice și s-o accepte în mod liber, să urmărească destinația care i se dă, să-i determine cuantumul, bazele, perceperea și durata.

Articolul XV

Societatea are dreptul să ceară socoteală oricărui funcționar public pentru modul în care își îndeplinește funcția.

Articolul XVI

Orice societate care nu asigură garanția drepturilor și nu statornicește separarea puterilor este lipsită de constituție.

Articolul XVII

Proprietatea fiind un drept inviolabil și sacru, nimeni nu poate fi privat de ea, cu excepția cazurilor în care necesitatea publică, legal constatată, pretinde în mod evident acest lucru, și cu condiția unei juste despăgubiri prealabile.